

2den Mai, som det her er Tanken at ville modificere, jo ene og alene er givent. Denne Forandring af § 1 vilde jeg ansee for den heldigste; naar man bliver derved, er den oprindelige Tanke udtrykt, men dersom Thinget vilde give det Forslag Medhold, at udvide denne Paragraf til noget Mere, saa vilde jeg ubetinget erklære mig for det sidste Stykke af det Underændringsforslag, der er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (L. E. Larsen). Der er rigtignok dertil givet en til Disenterloven hørende Bestemmelse, men den er klar og simpel og aldeles i Overensstemmelse med, hvad der hidtil har været anerkjendt, om der end hidtil ikke har været Anvendelse derfor, at de Børn, som høre til Troessamfund, der have af Staten anerkjendte Præster, forsaavidt de af en saadan have erholdt fornødent Vidnesbyrd, blive erkjendte for lige saa berettigede til Fritagelse for denne Prøve i Religionen — som man nu engang kalder dette Lærefag, skjøndt man naturligviis nøiagtig skal sige Religionskundskab — som de Børn, der høre til Folketirken og have Attest fra en af Folketirkens Gejstlige. Med Hensyn til disse Børn af andre Troesbekjendelser har dette Forslag det store Fortrin, at det lader det beroe ved den bestaaende Lovgivning og blot nævner denne. — Hvad nu den 2den Paragraf angaaer, hvorom der endnu ikke er pttret Noget, da skal jeg alene bemærke, at de Forslag, der ere stillede af Forslagsstilleren selv, naturligviis maae betragtes som ligefremme Forbedringer, idet de mere bestemt udtale Lovens Mening. Dette gjælder saaledes om de under Nr. 3, 4, 5 og 6 stillede Forslag. Med Hensyn til Forslaget under Nr. 7, som dog altid er en Forbedring, idet det bevæger sig hen i den Retning, som ogsaa jeg ved 1ste Behandling henpegede paa, maa jeg imidlertid gjøre den Bemærkning, at jeg dog frygter for, at selv den her foreslaaede Udvidelse af Forpligtelsen til at give Indberetninger ikke vil være stor nok, thi man vil dog uden tvivl indrømme, at Øvrigheden er berettiget til at foredre Beretning om Skolens Tilstand, forsaavidt angaaer de Punkter, der komme i Betragtning ved Bedømmelsen af de udbortes sanitære Forhold, at den har Ret til at foredre Beret-

ning, om Skolen har det Rumfang, der tilhørlig svarer til det Antal Børn, som undervises deri, samt om Ventilationen og deslige andre derhenhørende Ting. Maafee Andre lettere end jeg kunde nævne flere saadanne Exempler, jeg erindrer for Diebliffet ingen, men det forekommer mig, at der maatte kunne være Indberetninger, som man fornuftigviis aldrig vil fritage nogen Skolebestyrelse, om den endog er privat, fra at afgive, naar det forlanges. — Endelig skal jeg heller ikke lade uomtalt en Sætning, som jeg ved Sagens 1ste Behandling berørte, men i hvilken der ikke er foreslaaet nogen Forandring. Det hedder nemlig, at Skolebestyrelsen er forpligtet til at afholde Examen paa selve Skolen, og dertil er føiet en Sætning, som man just ikke har Anledning til at vente, hvor der er Tale om Stedet, hvor Examen holdes, nemlig: „ved hvilken Skolens Lærer selv examinerer.“ Forsaavidt dette er en Gjentagelse af, hvad der gjælder i den almindelige Skoleanordning, at Skolelæreren selv skal examinere, naar vedkommende Skolebestyrelse paa lægger ham det, vilde der naturligviis ikke være nogen Grund til Bemærkning derved, men forsaavidt der derved skal forstaaes, at Skolens Lærer er eneberettiget til at examinere, saa kunde man unægtelig i formel Henseende ønske en tydeligere Udtalelse deraf, saa at det s. Ex. kom til at hedde: „ved hvilken Skolens Lærer alene, naar han ønsker det, er berettiget til at examinere,“ men jeg maa dog henstille, om man virkelig vil holde fast ved dette i mine Dine noget besynderlige Punkt. Det forekommer mig hverken at være til Ære for Friskolernes Lærere eller de Børn, der undervises der, at man skulde gjøre det til en ufravigelig Betingelse, at ingen Anden maatte spørge dem end netop deres Lærer, thi det vilde see ud, som om de vare oplærte ene og alene til at svare, naar der blev spurgt dem i en bestemt Form, som var den ene brugelige af Læreren. Det synes heller ikke at stemme med en Examens Væsen — skjøndt jeg ikke tvivler om, at det ikke vilde være nogen stor Ulykke, om denne Examen bliver holdt meget ufuldkommen — at foreskrive, at Kundskabsfylben ikke maa undersøges paa anden Maade end den, hvorpaa Læreren selv stiller den frem, og at man ikke